

Valoa pimeyteen

Quincyn koulun johtajatar
tov. Flora Foreman.

Astorian ja Portlandin välillä, Oregonin valtiossa, sijaitsee pieni farmikylä, nimeltä Quincy. Se on syrjäisellä paikalla, kaukana maailman suurista melskeistä. Siellä asuu enimmäkseen entisiä Columbia-joen kalastajia, — etupäässä suomalaisia, — jotka kerättyään muutaman sadan dollarin säästön ovat siirtyneet "takaisin luontoon" viljelemään kantoja ja laihoja kanoja ja kuvittelemaan itseänsä "itsenäisiksi maanviljelijöiksi". Ne harvat sosialistipuhujat, jotka vielä muutama vuosi eksyivät näille maille, tiesivät kertoa, että paikkakunta on auttamattoman pimeä. Suomalaiset farमारit ovat — tahi oikeastaan ovat olleet — ahdasmie-

lisimpiä laestadiolaisia, jotka koettavat tässäkin maassa elää kuten Torniojoella tahi Lapuan pitäjässä "rovastin" varjeluksen alaisena, peläten kaikkea outoa ja uutta jo pelkästään sen uutuuden takia. Vaikka toimeentulonsa ei suinkaan ole ollut kovin runsas, niin sittenkin on roikuttu kiinni vanhoissa laeissa: "kidu ja kärsi, sitä kirkkaamman kruunun saat taivaassa". Ei olisi luultu Quincystä pitkään aikaan tulevan mitään otollista työväen liikkeelle; ne harvat sosialistit, jotka kohtalon heittäminä muualtapäin ajelehtivat hurskaitten quincylaisten joukkoon tosin silloin tällöin koettivat panna toimeen puhetilaisuuksia, mutta huonolla menestyksellä ja olivat jo aivan kyllästymäisillään koko perukkaan.

Mutta puolen vuoden sisässä on pimeässä Quincyssä tapahtunut täydellinen vallankumous. Paikkakunnalla on ripeästi toimiva sosialistiosasto, haalikin rakennetaan kovalla kiireellä. Liike on temmannut mukaansa ei ainoastaan suomalaiset, vaan suuren osan paikkakunnan amerikalaiastakin väestöä. Quincyn nimi ei enää ole tuntematon Oregonissa. Pääinvastoin, porvarilehdetkin ovat viime aikoina olleet täynnä kertomuksia Quincystä. Minkätähden?

Sentähden, että Quincyssäkin, kuten kaikkialla muualla Amerikassa, on mainio maaperä luokkataistelulle. Vuosikymmenien ennakoluulot, välinpitämättömyys, tietämättömyys muodostavat esteitä vesan ilmoille puhkeamiselle. Mutta joku otollinen sattuma yhäkkiä repii telheet pois tieltä, silmät aukeavat näkemään järjestelmämme luonnottomuuden,

yhteiskunnallinen asema selviää sikäli kun järjestelmämme tietoiset tai tietämättömät hännänkannattajat oikein rivosti osoittavat sen todellista luonnetta, ja silloin kaikki muuttuu. — kapina nousee ja ensi innostuksen kiihkolla tunkeutuu liike esiin koko maailman nähtäväksi.

Vähän enemmän kuin vuosi sitten valittiin Quincyn kansakoulun opettajaksi nuori innokas neiton, Flora Foreman. Hän oli sosialis-

sinne tullessaan, että luokkataistelu määräisi hänen tehtäväkseen tärkeän raivaustyön tuolla perukalla.

Nuori opettaja omintakeisesti tarttui työhönsä. Hän ei halunnut syöttää oppilailleen kuluneita valheita historian "suurmiehistä" ja kaavamaisia sovinnaisen elämän nukuttavia juttuja. Hän halusi opettaa lapsille elämää, osoittaa mikä vääryys maailmassa vallitsee, missä on tie suurempaan onneen ja

Quincyn koulun taistelulukaarti.

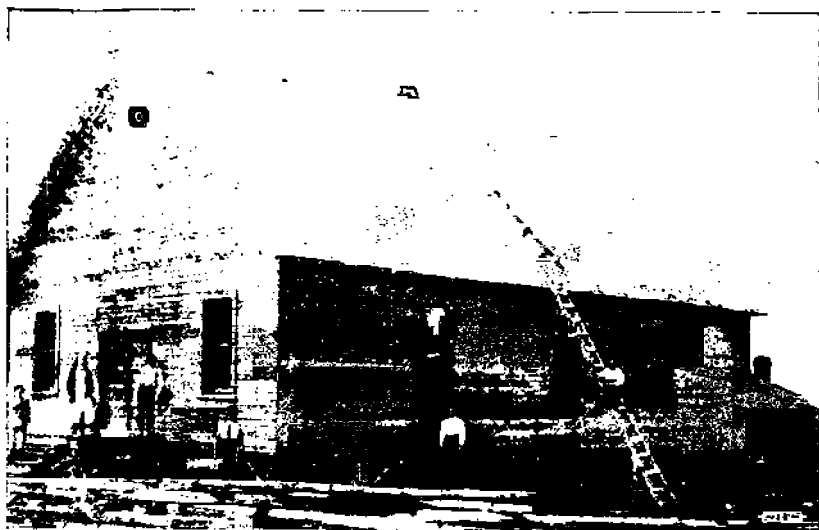
ti, — joko sitten oikein vakavasti ja tietoisesti alusta pitäen, vaiko vain vaistomaisesti innostuneena "työhön kansan hyväksi" — se ei kuulu asiaan. Pääasia on, että hän koko innostuksellaan ja vilpittömyydellään heittäytyi hänelle annettuun kasvatustyöhön, ennakkoluulottomana ja toimintahaluisena. Ei suinkaan Quincyn koulun "kristillis-siveellinen" johtokunta tietänyt, että tyttönen oli sosialisti ja tuskinpa Florammekaan aavisti

valoon. Hän johti oppilaansa luonnontieteitten kautta todelliseen elämän ymmärrykseen. Hänellä olikin ympärillään vastaanottavainen, innostunut nuorisojoukko.

Laestadiolaiset pian alkoivat haistaa heille outoa käryä. Lapset kotiin tultuansa uskalsivat arvostella joitakin piintyneitä käsityksiä, ajattelivat vapaammin, toivat uusia tuulahduksia ummehtuneisiin koiteihinsa. Vaativat enemmän ymmärrystä itselleen, enemmän tietoa

ja valoa. Pimeät laestadiolaiset kauhistuivat tätä nutta ja outoa. Ja rajattomiin nousi heidän kiukunsa kun he saivat kuulla, että uusi, jumalaton ja siveetön opettaja meni julkeudessa niin pitkälle, että uskalsi ruveta opettamaan lapsille terveystoppia! Ettäkö koulussa todellakin keskustellaan tyttöjen kanssa niin kamalasta ja salassa pidettävästä asiasta kuin ihmisen ruumiista ja sen toiminnasta. Tämä oli jo liikaa hurskaille pi-

taa opettajatarta. Mutta syytteen nostaminen sellaisenaan herätti paljon huomiota. Useat lasten vanhemmat, jotka olivat tottuneet pitämään reippaasta opettajattaresta, asettuivat jyrkästi hänen puolelensa. Asia ajautui siihen, että pantiin toimeen toinen tutkinto, jossa sen lisäksi syytettiin opettajatarta "epäisänmaallisuudesta", Amerikan lipun häväisemisestä ym. sammallaisesta. Mutta nyt oli jo ammuttu aivan yli maalin. Opettajat-

Valnon hedelmät: Sosialistien haali nousee Quincyssäkin.

mentolaisillemme. Ja olihan tuossa saatavissa mainio aihe hyökätä opettajattaren kimppuun kaikesta muustakin, mitä hän koulussa lapsiin juurrutti.

Nin alettiin katkera sota opettajatartamme vastaan. Ensin nostettiin häntä vastaan syytös siveettömästä käytöksestä ja se "todistettiin" sillä, että vedottiin tuohon terveystoppukseen! Syyte tietysti raukesi; ei edes koulun johtokunta uskaltanut sen johdosta huomaut-

taren koko opetusohjelma joutui arvostelun alaiseksi ja loistavasti kesti sen. Mutta arvostelun aikana saivat quincylaiset mainiota opetusta sosialismissa ja ennenkaikkea opetusta siitä, millaisilla keinoilla kapitalismin pimeä hännäkannattajajoukko taistelee valoa ja vapautta vastaan.

Näitten ensimmäisten tutkimusten näkyväisimpänä tuloksena oli se, että pimeään Quincyyn perustettiin sekä suomalainen että eng-

lanninkielinen sosialistiosasto, johon paikkakunnan älykkäin väki, ja etenkin nuorisot, heti yhtyi.

Nyt nousi laestadiolaisten raivo ylimmillään. He tietysti saivat korkeimmat kouluviranomaiset puolelleen ja alottivat oikean ajometsästyksen opettajataria vastaan. Vastoin kaikkia sääntöjä ja sopimuksia erotettiin opettajatar pois virasta ja kun hän oikeuteensa nojautuen siitä huolimatta saapui kouluun, niin häntä vastassa oli villiintynyt pimentolaisjoukko, joka väkisin esti häntä kouluun menemästä. Eräs heistä, suomalainen Salmen Matti — ikuistettakoon hänen nimensä tänne suomalaisen pimeydenkin muistoksi — löi opettajataria nyrkillä vastoin kasvoja. Flora estettiin kouluun menemästä ja kielto lienee pysynyt voimassa kaikista myöhemmin tapahtuneista valituksista huolimatta.

No, se onkin tietty asia, että vallassaoleva luokka pimeitten käty-

riensä kannattamana ei hevillä luovuta niitä varustuksia, joita se voi kontrolloerata virkalaitoksillaan. Mutta se, mitä he eivät voi estää, on sosialismin voittokulku Quincynkin perukalla. Quincy on nyt "put on the map" ja tulee varmaankin pysymään siellä. Varma kantajoukko on muodostunut seudun köyhemmistä asukkaista, jotka tässä koulutaistelussa ovat päässeet näkemään ei ainoastaan sen, että nykyisen järjestelmän kannattajat ovat kaiken valistuksen ja edistyksen verivihollisia, vaan senkin, että ainoastaan järjestyneellä joukkotaistelulla voidaan päästä siihen tilaan, jolloin työväenluokka saa järjestää oman ja lastensa elämän sillä tavalla kuin sille on parasta.

Rohkaiseva tervehdys kaikille Quincyn tovereille kulkee tämän kirjoituksen mukana. Takokaa niin kauvan kun rauta on kuumaa!

Kulkurin tunnelma

Oli kaunis kesäkuun aamu. Kirkkaana kohosi aurinko taivaan laelle ennustaen mitä ihanimman kesäpäivän tuloa. Suuri luonto uhkui elämää ja iloa. . . Kauniisti kesälinnut visersivät kohotessaan kohti korkeutta. Iloisesti karjankellot kalkkattivat kujilla. Reippaina riensivät nuoret sekä vanhat askareihinsa. . .

Se oli runollisen kaunis, tunnelmarikas tuo aamu. Koskaan se ei unohdu mielestäni. Tuo aamu merkitsi minulle paljon. . . Se oli käännekohta minun elämässäni. Siihen saakka eletty elämäni oli kodin

iloista ja huoletonta elämää. Siitä, mitä on maailma todellisuudessa, siitä minulla ei ollut tietoa eikä aavistusta, sillä sitä en tuntenut. . . Avaraan maailmaan oli mieleni palanut, sinne olin kaihoten ikävöinyt. Nyt sinne lähdin. Vaikkakin omaisista ero tuntui hieman raskaalta, vaikkakin äitiä hyvästellesä kirkkaat kyneleet esiin lumoutuivat, niin reippaalla mielellä sentään matkaan lähdin. Tulevaisuuden suuri päämäärä silmissä kuvastuen haihtuivat pian surut. . . Menen "hyvien tilaisuuksien" maihin. Riennän kultakasaan luokse,